

ligt maatte tage under Overvejelse, om ikke de ved egen Hjælp var i Stand til at komme frem. Thi ingen tænkte paa den Tid paa Arbejderklassen — for øvrigt tænker Overklassen heller ikke i Dag paa den, men den Gang langt mindre. Ude i Provinserne arbejdede man for en endnu lavere Løn og havde i Virkeligheden fuldstændigt Tyendeforhold i Haandværkerfagene. Man nøjedes nemlig med at give Arbejderne Kost og Logi og en 4—5 Kr. om Ugen. Jeg vil derfor spørge de ærede Repræsentanter, som er Medlemmer af dette høje Ting, om ikke der her var et virkeligt Grundlag til Stede for at rejse en Bevægelse, der kunde løfte disse Mennesker op i en bedre Tilværelse end den, de førte den Gang. Enhver, der vil være ærlig, vil være enig med mig i, at det var den mest nødvendige Bevægelse, der nogen Sinde er kommet frem. Det er et Arbejde, som er blevet udført af en Masse Mennesker for at naa dertil, hvor vi nu staar, med en oplyst Arbejderklasse, der kulturelt, tror jeg, staar paa fuldt ud samme Udviklingstrin som andre Samfundsklasser. Derfor mener jeg, at dette Arbejde burde anerkendes, men i Agitationen baade her og ude i Landet gør man det stik modsatte. Senere er der sket en lang Udvikling gennem Forhandlinger mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, og naar man f. Eks. til at begynde med var glad, hvis man kunde opnaa Enighed om en Ændring af Lønnen paa 2 Ø. pr. Time, saa beviser dette jo, hvor fornuftigt denne Bevægelse har arbejdet sig frem. Jeg kan tænke mig, at det ærede Medlem Hr. Pinstrup, naar han hører dette, vil sige: Ja, bare vi dog i Dag stod der med Lønningerne; men hvis det ærede Medlem vil tænke paa, hvordan Arbejderklassen, hvordan hele vor Underklasse vilde have været stillet, hvis den skulde have levet under saa fortvivlede Forhold, tror jeg alligevel, at baade han og enhver anden, der har sin Virksomhed i Landbruget eller hvor som helst, vil være enig med mig i, at det havde vi ikke været tjent med.

Saa længe Arbejderne og Arbejdsgiverne indenfor hvert enkelt Fag, hver enkelt Industri fik Lov til at tale sammen om Forholdene, var der ingen som helst Konflikter. Først i 1899 prøvede Arbejdsgiverne at rejse en Konflikt; de var paa det Tidspunkt blevet organiserede og skulde vise deres Sammenhold. Men ser man tilbage gennem Aarene, saa vil man være enig med mig i, at de allerfleste Lønstridigheder, vi har oplevet gennem de mange

Aar fra 80erne til nu, er sluttet i bedste Forstaaelse indenfor de paagældende Fag, og det er ganske naturligt, fordi en Arbejder eller en Arbejdsgiver bedst er i Stand til at bedømme Forholdene i sit eget Fag eller sin egen Industri. Men nu er vi kommet ind i en Periode, hvor man ikke mere faar Lov til at forhandle indenfor det enkelte Fag, men hvor nogle enkelte sidder og dikterer Forholdene for baade dette og hint Fag. Jeg har været med gennem alle disse Aar, og vi havde gennem en Række Aar, nemlig fra den Dato, da Arbejdsgiverforeningen blev stiftet med nu afdøde Etatsraad Andersen i Spidsen og til Direktør Haubergs Død, Folk i Spidsen for den Organisation, der som Regel lod de forskellige Fag ordne deres Sager selv. Det er først i de senere Aar, man er kommet ind paa, at hvis blot eet Fag, der tilhører en bestemt stor Industri, hvis Forhold har særlig Betydning for Samfundet, ikke vil vedtage et Forslag til Overenskomst, bliver Arbejderne kastet ud i det, man kalder Lockout, selv om alle de andre Fag vedtager det. Men her staar Arbejderklassen fuldstændig uden Indflydelse. I 1925 f. Eks. var der 26 Fag, som vedtog Overenskomsten, og kun 4 eller 5, der forkastede den, men ikke desto mindre blev alle Fagene kastet ud i Lockouten. Naar man her og andre Steder taler om, at der mistes meget ved disse Konflikter, og dem maa vi paa en eller anden Maade se at skaffe ud af Verden, saa siger jeg, at det er ikke de fagligt organiserede Arbejdere, som har ønsket Konflikter, det er fra den anden Side, saadanne Ønsker er fremkommet.

Det personlige Arbejde, der daglig øves i Ledelsen af Fagorganisationerne, har været til stor Gavn for Tusinder og atter Tusinder af Mennesker her i vort Land. Jeg synes, at Regeringen burde overveje, om den ikke ligefrem vil give de Mennesker, der har ofret hele deres Liv i den Virksomhed for at gavne deres Klassefæller, en Præmie derfor. Der gives dog af Staten Præmier for Arbejde, der har været mindre nyttigt, det kan vi alle sammen være enige om. Vi behøver blot at tage Finansloven, saa vil vi der finde en hel Del Bevillinger til Mennesker, der ikke paa langt nær har udført det personlige, opofrende Arbejde. De har maaske kunnet tilegne sig nogen Kapital, saaledes som man kan det i vort Samfund, hvor den enkelte søger at skabe sig saa gode Forhold som muligt paa andres Bekostning, men det lader sig jo ikke gøre i den Virksom-